

Yaratıcı Hayal Gücü Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaratıcı Hayal Gücü Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32850>

Özet

Yaratıcı Hayal Gücü Testi, orijinal olarak yabancı dilde geliştirilmiş bir psikolojik ölçüm aracı'nın Türk kültürüne uyarlanması amacıyla Aysun Gündoğan tarafından 2011 yılında gerçekleştirilen bir doktora tezi kapsamında kullanılmıştır. Bu çalışmada, sadece ölçeğin psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenirlik) Türk örnekleminde incelemekle kalmamış, aynı zamanda dramın 10-13 yaş aralığındaki çocukların **yaratıcı hayal gücü** üzerindeki etkisini deneysel olarak değerlendirmeyi hedeflemiştir. Ölçek, özellikle gelişim dönemindeki çocukların hayal kurma ve yaratıcı düşünme kapasitelerini ölçmeye odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Yaratıcı Hayal Gücü, Uyarlama, Drama, Çocuk Psikolojisi, Psikometrik Ölçek.

Yazarlar

Aysun Gündoğan

Amaç

Bu uyarlama çalışması'nın temel amacı, yaratıcı hayal gücü kavramını ölçmek üzere tasarlanmış olan orijinal ölçeği Türk kültürüne standardize etmektir. Ölçeğin Türkçe formunun, 10-13 yaş aralığındaki Türk çocukları'nın yaratıcılik düzeylerini kültürel farklılıklar göz ardı etmeksizin doğru ve tutarlı bir şekilde ölçebilmesi amaçlanmıştır.

İkincil bir amaç ise, ölçeğin uygulanabilirliğini test ederken, drama eğitiminin veya etkinliklerinin bu yaş grubundaki çocukların yaratıcı hayal güçleri üzerindeki potansiyel geliştirici etkilerini bilimsel bir yöntemle incelemektir. Bu, ölçeğin uygulama alanını ve hassasiyetini göstermesi açısından önemlidir.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

Ölçek, temel olarak bireylerin **yaratıcı hayal gücü** yeteneğini ölçmektedir. Bu yapı, genellikle bilişsel psikoloji ve gelişim psikolojisi alanlarında incelenen, yeni ve özgün fikirler üretebilme, mevcut bilgileri alışılmış dikkatinde yollarla birleştirme ve zihinsel imgeler oluşturma kapasitesini ifade eder. Yaratıcı hayal gücü, sadece sanatsal yetenekleri değil, aynı zamanda problem çözme ve esnek düşünme becerilerini de kapsayan karmaşık bir bilişsel süreçtir.

Geçerlik

Kaynak içerikte geçerlik bilgisine dair spesifik istatistiksel veriler bulunmamaktadır. Ancak, bir

uyarlama çalması bağlamında, ölçeğin geçerliliğini sağlamak için çeşitli yöntemler kullanılmı olmalıdır. Bu yöntemler arasında, ölçeğin maddelerinin kültürel uygunluğunu ve dilbilimsel geçerliliğini de değerlendiren çeviri geçerliliği ve uzman görüşleri (kapsam geçerliliği) yer almaktadır.

Yapı geçerliliğinin incelenmesi, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı (yaratıcı hayal gücünü) gerçekten ölçüp ölçmediğini doğrulamak için kritik öneme sahiptir. Bu genellikle, orijinal ölçeğin boyut yapısını Türk örnekleminde de korunduğunu gösteren faktör analizi sonuçları ile desteklenir.

Güvenirlilik

Kaynak içerikte güvenirlik (reliability) bilgisine dair spesifik istatistiksel veriler sunulmamıştır. Tipik bir psikometrik uyarlama çalması bağlamında, ölçeğin zaman içinde ve farklı durumlarda tutarlı sonuçlar verip vermediğini belirlemek amacıyla güvenirlik analizleri yapılır.

Bu analizler, iç tutarlılık katsayıları (örneğin, **Cronbach Alfa** değeri) hesaplanmasını içerir. Yüksek bir iç tutarlılık katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda ne kadar uyumlu olduğunu gösterir. Ayrıca, ölçeğin zamana karşı direncini ölçmek için test-tekrar test güvenirlik yönteminin de kullanılması beklenir.

Faktör Analizi

Yaratıcı Hayal Gücü Testinin Türkçeye uyarlanması sürecinde, ölçeğin orijinal yapısını Türk örnekleminde de geçerli olduğunu kanıtlamak amacıyla faktör analizi uygulaması yapılmıştır. Bu analiz, ölçeğin kaç boyuttan oluştuğunu ve her bir maddenin hangi boyuta yüklendiğini ortaya koyar.

Doktora tezi kapsamında, Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile ölçeğin boyutlarını keşfedilmesi ve ardından Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile elde edilen faktör yapısını teorik modele uygunluğunun test edilmesi beklenir. Bu işlemler, ölçeğin yapısal geçerliliğini destekleyen en önemli adımlardır.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Orijinal ölçeğin formatı korunarak, muhtemelen performans veya kendini değerlendirme temelli, **yaratıcılık** bileşenlerini ölçen bir format kullanılmıştır.

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar (Öğrenciler)

Age Group: 10-13 ya?

Population Details: Çalınma, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde tamamlanan doktora tezi kapsamında belirlenen, Ankara'daki okullarda öğrenim gören 10-13 ya? grubu çocuklar? içermektedir.

Test Methodology: Ölçek, uyarlama sürecinin ardından, dramanın yaratıcı hayal gücü üzerindeki etkisini inceleyen deneysel bir çalışmada ön test ve son test ölçüm aracı olarak kullanılmıtır. Derecelendirme sistemi hakkında spesifik bilgi kayna?a dahil edilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Adaptasyon, Hacettepe Üniversitesi, Doktora Tezi, Gelişim Psikolojisi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: aysungundogan@yahoo.com

Correspondence Address: Çalınma, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde gerçekleştirilmiştir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2011 (Doktora tezinin tamamlandığı yılı).

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir tez çalışması kapsamında geliştirilip kullanılmı için, ticari kullanım veya yaygın dağıtım konusunda yazarın izni gereklidir. İletişim bilgisi (aysungundogan@yahoo.com) üzerinden yazarla irtibat kurulabilir.

Referans Erişimi: Tezin tamamına Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilmektedir.

Kaynakça

Gündoğan, A. (2011). *Yaratıcı Hayal Gücü Testinin Türk çocuklarına uyarlanması ve dramanın farklı ya? gruplarındaki çocukların (10-13) yaratıcı hayal güçleri üzerindeki etkisi* (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez çalışmasının orijinal bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Yaratıcı Hayal Gücü Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Kaynak içerikte Yaratıcı Hayal Gücü Testi'ne ait maddeler (sorular veya yönergeler) bulunmamaktadır. Bu bilgilere, yalnızca yukarıda belirtilen doktora tezinin tam metninden ulaşılabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM